

«ΣΥΓΧΡΟΝΑ» ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΑΤΑΓΗΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Ι. Η έκδοση διαταγής πληρωμής, που αποτελεί τον ταχύτερο τρόπο για τη δικαστική διεκδίκηση των απαιτήσεων, προϋποθέτει σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 623 επ. του Κ.Πολ.Δικ. διαφορά ιδιωτικού δικαίου στην οποία απαιτείται **η έγγραφη απόδειξη με δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα τόσο των παραγωγικών γεγονότων της απαίτησης όσο και του ύψους αυτής**, το ορισμένο του ποσού της οφειλής και η μη εξάρτηση της απαίτησης από αίρεση, προθεσμία, όρο ή αντιπαροχή. Η έκδοση διαταγής πληρωμής παραπέμπει κατά συνέπεια στις διατάξεις του ΚΠολΔικ που διέπουν την αποδεικτική ισχύ των δημοσίων και των ιδιωτικών εγγράφων. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, το **ιδιωτικό έγγραφο** για να έχει αποδεικτική δύναμη απαιτείται να φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του εκδότη και να έχει συνταχθεί σύμφωνα με το νόμιμο τύπο (να είναι αναγνώσιμο, γνήσιο και χωρίς τεμαχισμό, διάτρηση ή διαγραφή), ενώ ως προς το **δημόσιο έγγραφο** απαιτείται να έχει συνταχθεί από δημόσιο υπάλληλο ή λειτουργό, ο οποίος να είναι αρμόδιος να προβεί στη σύνταξη αυτού, ενώ πρέπει να

απουσιάζουν οι παρεμβάσεις εκείνες στην υλική υπόσταση του εγγράφου που ακυρώνουν την αποδεικτική του δύναμη. Στα πλαίσια των ως άνω διατάξεων η έκδοση διαταγής πληρωμής στηρίζεται σε «**παραδοσιακά**» **αποδεικτικά μέσα**, όπως σε αξιόγραφα, τιμολόγια πωλήσεως υπογεγραμμένα και από τον αγοραστή, συμφωνητικά μισθώσεως, συμβάσεις αναγνώρισης χρέους, εγγραφές εμπορικών βιβλίων.

II. Την κλασική μορφή όμως του έγχαρτου εγγράφου, με το πέρασμα των χρόνων, υποκατέστησε το **ηλεκτρονικό έγγραφο**, καθώς ανταποκρίνεται περισσότερο στις ανάγκες της σύγχρονης ψηφιακής εποχής. Ο ν. 3994/2011 τροποποίησε το άρθ. 444 του Κ.ΠολΔικ. σύμφωνα με το οποίο ιδιωτικά έγγραφα θεωρούνται και φωτογραφικές ή κινηματογραφικές αναπαραστάσεις, φωνολοψίες και κάθε άλλη **μηχανική απεικόνιση**, στην οποία ενέταξε και κάθε μέσο που χρησιμοποιείται από υπολογιστή με ηλεκτρονικό, μαγνητικό ή άλλο τρόπο για εγγραφή, αποθήκευση, παραγωγή ή αναπαραγωγή στοιχείων που δεν μπορούν να διαβαστούν άμεσα, όπως και κάθε μαγνητικό, ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό στο οποίο εγγράφεται πληροφορία εικόνα, σύμβολο ή ήχος, εφόσον τα μέσα ή τα υλικά αυτά προορίζονται να αποδείξουν γεγονότα που έχουν έννομη σημασία. Ήδη με το **νόμο 4727/2020** (ΦΕΚ 184/Τ.Α'/23.9.2020) περί Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ορίστηκαν πολλές έννοιες **Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας**, όπως το **ηλεκτρονικό έγγραφο** (οποιοδήποτε περιεχόμενο έχει αποθηκευτεί σε ηλεκτρονική μορφή και ειδικότερα ως κείμενο ή με ηχητική, οπτική ή οπτικοακουστική εγγραφή), **η ηλεκτρονική υπογραφή** (δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή που είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με άλλα δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή που χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για να υπογράψει), **η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή** (η οποία συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό και ταυτοποιεί τον υπογράφοντα και δημιουργείται με δεδομένα ηλεκτρονικής υπογραφής που ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο). Σύμφωνα δε με τις διατάξεις του ως άνω νόμου τα **πρωτότυπα ηλεκτρονικά δημόσια έγγραφα**, που φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική χρονοσφραγίδα, όπως και τα **ηλεκτρονικά ιδιωτικά έγγραφα**, που εκδίδονται με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής ή σφραγίδας, έχουν **την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα δημόσια ή τα ιδιωτικά έγγραφα αντίστοιχα** που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και σφραγίδα και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τους φορείς του δημοσίου τομέα και τα Δικαστήρια όλων των βαθμών. Τα ηλεκτρονικά δε έγγραφα που φέρουν απλή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή

σφραγίδα του εκδότη εξομοιώνει ο ως άνω νόμος με τη **μηχανική απεικόνιση** (αρθ.444 ΚΠολΔικ) και εκτιμώνται ελεύθερα ως νόμιμα αποδεικτικά μέσα.

III. Υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών, θα εξεταστεί η δυνατότητα έκδοσης διαταγής πληρωμής με:

✓ **Ηλεκτρονικά Τιμολόγια**

- Ηλεκτρονικό τιμολόγιο – συμπεριλαμβανομένου του στοιχείου λιανικής πώλησης, είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο που περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με το νόμο και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ βάσει των φορολογικών διατάξεων θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της αυθεντικότητας της προέλευσης, της ακεραιότητας του περιεχομένου και της αναγνωσιμότητας.
- Προκειμένου ο εκδότης ενός ηλεκτρονικού τιμολογίου να προχωρήσει στη διεκδίκηση της απαίτησής του μέσω διαταγής πληρωμής θα πρέπει, εκτός των προϋποθέσεων έκδοσης και σύνταξής του κατά το νόμιμο τρόπο, αφενός να φέρει **ηλεκτρονική υπογραφή**- και μάλιστα προηγμένη, η οποία ταυτοποιεί κατά μοναδικό τρόπο τον υπογράφοντα και συνδέεται σε σχέση με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των δεδομένων και η οποία αποτελεί σύμφωνα με τον ως άνω νόμο μηχανική απεικόνιση κατά την έννοια του άρθ. 444 ΚΠολΔικ και αφετέρου να αποδεικνύεται η **αποδοχή** με έντυπο ή ηλεκτρονικό τρόπο εκ μέρους του λήπτη των αγαθών ή υπηρεσιών.

IV. Έχει ήδη νομολογηθεί η έκδοση διαταγής πληρωμής με:

✓ **Μήνυμα ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (Email)**

Κρίσιμο στοιχείο για την υπαγωγή του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στους κανόνες των διατάξεων του ΚΠολΔικ είναι η ταύτιση μηνύματος και αποστολέα κατά τρόπο ώστε να μην είναι μεταβιβάσιμο το μήνυμα αν δεν συνοδεύεται από την ηλεκτρονική διεύθυνση του αποστολέα και δεν έχει υπαρκτό παραλήπτη.

Η αποστολή ενός μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) κατά τον τρόπο που αποδεικνύει τη μοναδικότητα της διεύθυνσης αυτής για το χρήστη και την ταυτότητα του εκδότη έχει νομολογηθεί πως εμπίπτει στην έννοια του ιδιωτικού

εγγράφου, διότι η μοναδική για κάθε χρήστη ηλεκτρονική διεύθυνση έχει το χαρακτήρα ιδιόχειρης υπογραφής, έστω και αν δεν έχει την παραδοσιακή μορφή της τελευταίας και επομένως δύναται να στηρίξει την έκδοση διαταγής πληρωμής. (Μον.Πρωτ.Αθ. 1932/2011)

✓ **Μαγνητοταινίες**

Η επίκληση και προσκομιδή φωνοληψίας ενός προσώπου με τη μορφή μαγνητοφωνημένου προφορικού λόγου (μαγνητοταινία) έχει κριθεί – κατά την ορθότερη άποψη- πως εμπίπτει στις διατάξεις της μηχανικής απεικόνισης (άρθ. 444 ΚΠολΔικ) που στοιχειοθετεί την έννοια του ιδιωτικού εγγράφου, δυνάμει της οποίας μπορεί να εκδοθεί διαταγή πληρωμής, υπό την προϋπόθεση όμως ότι η μαγνητοφώνηση έλαβε χώρα **μετά από προηγούμενη γνώση και συναίνεσή του**. Η παροχή της συναίνεσης θα πρέπει δε να αποδεικνύεται εγγράφως ή να προκύπτει από τη μαγνητοφώνηση, ώστε να προσδίδει την απαιτούμενη νομιμότητα χρήσης της, καθώς έχει νομολογιακά κριθεί πως η μαγνητοφώνηση ιδιωτικής συνομιλίας χωρίς τη συναίνεση των συνομιλητών προσβάλλει τη συνταγματικά προστατευμένη ελεύθερη άσκηση της επικοινωνίας (ΑΠ ΟΛ 1/2001 ΕλλΔνη 2001,374).

✓ **Απόσπασμα ηλεκτρονικά τηρούμενου τραπεζικού λογαριασμού σε συνδυασμό με τη σύμβαση χορήγησης πιστωτικής κάρτας**

Η ύπαρξη οφειλομένου καταλοίπου του τρέχοντος λογαριασμού από τη σύμβαση πιστωτική κάρτας έχει κριθεί πως, εφόσον υπάρχει **συμφωνία** μεταξύ της εκδότριας της κάρτας και του κατόχου κατά την οποία το απόσπασμα του ηλεκτρονικά τηρούμενου λογαριασμού **παρέχει πλήρη απόδειξη της οφειλής από τη χρήση της κάρτας** και αν αποδεικνύονται με έγγραφα η σύμβαση ανοίγματος λογαριασμού, το κλείσιμο αυτού και το χρεωστικό υπόλοιπο, τότε τα ανωτέρω (απόσπασμα λογαριασμού πλέον σύμβασης πιστωτικής κάρτας) δύναται να στηρίξουν την έκδοση διαταγής πληρωμής (ΑΠ 925/2002, ΔΕΕ 2002, 1260).

Ελεονώρα Αναγνώστου

Δικηγόρος

D.E.A. Droit Economique et Social

Université Paris IX - Dauphine